

Nationalregnskab 2018. Martsversion

Marts 2019

Danmarks Statistik
Marts 2019

Udarbejdet af:
Bo Siensen, bsm@dst.dk

Nationalregnskab 2018. Martsversion

Resumé: Bruttonationalproduktet (BNP) steg 1,4 pct. i 2018. Pga. tekniske forhold fremstår årsvæksten noget underdrejet. Den gennemsnitlige årlige økonomiske vækst siden 2013 er opgjort til 2,0 pct., mens væksten til sammenligning var 3,1 pct. i højvækstperioden 2004-2006.

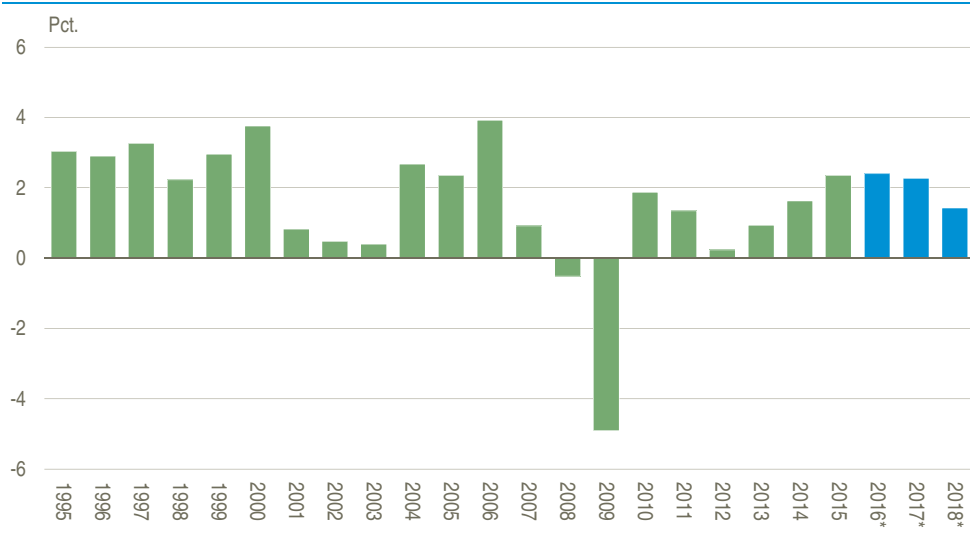
Kort om statistikken: Nationalregnskabet giver et helhedsbillede af samfundsøkonomien i Danmark, og beskriver såvel den økonomiske udvikling som økonomiens strukturelle forhold. De økonomiske transaktioner beskrives i form af produktion, forbrug i produktionen, privat og offentligt forbrug, im- og eksport samt investeringer. Disse størrelser opgøres både i årets priser og som kædede værdier i 2010-prisniveau. Hertil kommer oplysninger om lønninger og beskæftigelse. Det foreløbige og endelige nationalregnskabs hovedstruktur består af en række konti, der beskriver det økonomiske kredsløb. Disse konti opdeles endvidere efter ejerforhold på såkaldte institutionelle sektorer.

Økonomisk vækst på 1,4 pct. i 2018

Økonomisk fremgang

Bruttonationalproduktet (BNP) steg 1,4 pct. i 2018. Væksten var især trukket af faste bruttoinvesteringer og husholdningernes forbrug. Den gennemsnitlige årlige økonomiske vækst siden 2013 er opgjort til 2,0 pct., mens væksten til sammenligning var 3,1 pct. i højvækstperioden 2004-2006.

Figur 1. Bruttonationalproduktet. 1995-2018, årlig realvækst

* Foreløbige tal.

Væksten i 2018 fremstår stadig lav pga. tekniske forhold

Væksten i 2018 fremstår noget underdrejet. Dette skyldes særligt to faktorer. For det første er der endnu ikke grundlag for at periodisere en ekstraordinær patentbetaling, der i øjeblikket er placeret i første kvartal 2017. Periodiseringen forventes at reducere BNP i 2017 og dermed indirekte øge væksten i 2018. Den præcise effekt kendes ikke på nuværende tidspunkt, men vurderes isoleret set at øge væksten i 2018 med 0,4 procentpoint. For det andet bidrog faldet i BNP i midten af 2017 til et meget lavt udgangspunkt for væksten i 2018. Det resulterer i en årsvækst, der ligger noget under den vækst, der har været i løbet af 2018. BNP er således vokset med 2,6 pct. siden fjerde kvartal 2017.

Øget efterspørgsel

Den samlede efterspørgsel steg 1,8 pct. i 2018. Det største bidrag til efterspørgselsstigningen var fra de faste bruttoinvesteringer og husholdningernes forbrugsudgift, mens eksporten og det offentlige forbrug havde en mindre rolle i efterspørgselsfremgangen.

Vækst i privatforbruget	Husholdningernes forbrugsudgift havde en vækst på 2,3 pct. i 2018 sammenlignet med 2017, hvor væksten var 2,1 pct. Den positive fremgang i privatforbruget var sammensat af en bredt funderet vækst i varer og tjenester. Det offentlige forbrug steg med 0,8 pct. i 2018 mod en vækst på 0,7 pct. i 2017.
Investeringsfremgang	De faste bruttoinvesteringer voksede med 5,1 pct. i 2018. Fremgangen tog afsæt i større investeringer i andet byggeri og anlæg samt intellektuelle rettigheder og transportmidler.
Fremgang i importen	Importen steg med 2,7 pct. i 2018. Her bidrog især vareimporten til fremgangen. Eksporten steg med 0,6 pct. i 2018. Den noget underdrejede vækst i eksporten skal ses i lyset af en større enkeltstående betaling fra udlandet for brug af danskejet patent, som er henført til første kvartal 2017.
Beskæftigelsen steg med 52.700	Beskæftigelsen steg med 52.700 personer i 2018 svarende til en stigning på 1,8 pct. I positiv retning trak især bygge og anlæg og erhvervsservice. Den største absolutte vækst forekom inden for handel og transport mv, hvor beskæftigelsen steg med 13.100 personer. Den offentlige beskæftigelse steg med 0,9 pct. Det samlede antal præsterede timer var 0,9 pct. højere i 2018 end året før, dog faldt timerne i offentlige med 0,7 pct. Den gennemsnitlige præsterede arbejdstid for alle beskæftigede faldt med 0,9 pct. og for det offentlige med 1,6 pct.
Ekstraordinært forhold i 2017	I første kvartal 2017 blev der foretaget en større enkeltstående betaling fra udlandet for brug af danskejet patent. Denne betaling løfter både den danske produktion og eksport og har dermed en positiv effekt på BNP. Bidraget til væksten i BNP for året 2017 fra denne indtægt var isoleret set 0,4 procentpoint. Patentbetalingens klassificering som tjenesteeksport – og ikke som fx erstatning, garanti, salg af aktiv eller andet – er afgørende for, at den indregnes i BNP. Klassificeringen af betalingen er baseret på de begrænsede foreliggende oplysninger. Der er endnu ikke tilstrækkelig information til endeligt at afgøre, hvordan transaktionen skal periodiseres. Principielt skal en transaktion i nationalregnskabet tilknyttes den periode, hvori den underliggende aktivitet foregår – det vil i dette tilfælde sige den periode, hvor der betales for anvendelse af patentet. Da denne periode endnu ikke er endeligt bestemt, er det valgt foreløbigt at placere aktiviteten i den periode, hvor betalingen er gennemført – dvs. februar 2017. Det kan derfor på et senere tidspunkt vise sig, at den nuværende periodisering bør revideres.

Oversigtstabel 1. **Forsyningsbalance, præsterede timer og beskæftigelse**

	2013	2014	2015	2016*	2017*	2018*
	løbende priser, mia. kr.					
Bruttonationalprodukt (BNP)	1 930	1 981	2 036	2 100	2 178	2 218
Import af varer og tjenester	931	944	990	984	1 033	1 094
Forsyning i alt = endelig anvend. i alt	2 860	2 925	3 027	3 084	3 212	3 313
Eksport af varer og tjenester	1 058	1 082	1 129	1 126	1 188	1 213
Privatforbrug	920	934	959	984	1 017	1 049
Husholdningernes forbrugsudgifter	891	905	929	953	985	1 017
NPISH forbrugsudgifter ²	30	30	30	31	32	33
Offentligt forbrug	502	511	519	524	536	546
Faste bruttoinvesteringer	368	380	404	439	462	492
Lagerforøgelse	9	15	13	9	6	9
Præsterede arbejdstimer i alt (mio.)	3 944	3 945	3 981	4 055	4 101	4 136
Beskæftigelse i alt (1.000 personer)	2 766	2 791	2 829	2 871	2 919	2 972
	2010-priser, kædede værdier ¹ , mia. kr.					
Bruttonationalprodukt (BNP)	1 856	1 887	1 931	1 977	2 022	2 051
Import af varer og tjenester	884	918	960	1 001	1 036	1 065
Forsyning i alt = endelig anvend. i alt	2 741	2 805	2 891	2 978	3 057	3 114
Eksport af varer og tjenester	1 008	1 040	1 077	1 119	1 159	1 165
Privatforbrug	871	879	899	918	938	959
Husholdningernes forbrugsudgifter	842	851	871	889	908	929
NPISH forbrugsudgifter	29	29	29	29	29	30
Offentligt forbrug	496	505	514	515	518	522
Faste bruttoinvesteringer	351	362	382	411	430	451
	real vækst i pct.					
Bruttonationalprodukt (BNP)	0,9	1,6	2,3	2,4	2,3	1,4
Import af varer og tjenester	1,5	3,9	4,6	4,2	3,6	2,7
Forsyning i alt = endelig anvend. i alt	1,1	2,4	3,1	3,0	2,7	1,8
Eksport af varer og tjenester	1,6	3,1	3,6	3,9	3,6	0,6
Privatforbrug	0,3	0,9	2,3	2,1	2,1	2,3
Husholdningernes forbrugsudgifter	0,4	1,0	2,3	2,1	2,1	2,3
NPISH forbrugsudgifter	-3,6	-1,5	0,2	1,2	1,0	0,2
Offentligt forbrug	-0,1	1,9	1,7	0,2	0,7	0,8
Faste bruttoinvesteringer	2,7	3,1	5,5	7,6	4,6	5,1

¹ Kædede værdier er ikke additive. Summen af komponenterne er således ikke lig med den viste total. Størrelsen af differencen imellem de to kan ikke betragtes som indikator for resultaternes pålidelighed.

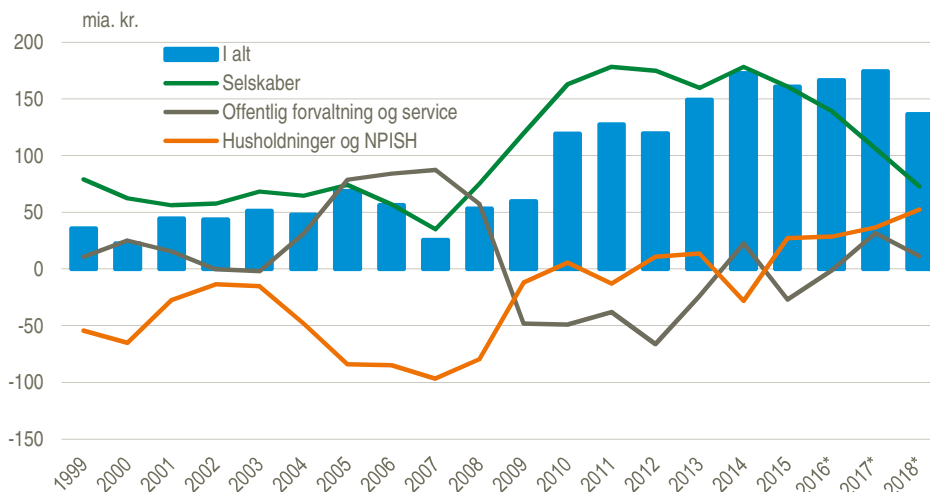
² Non-profit institutioner rettet mod husholdninger.

Den finansielle opsparing i sektorerne

Den finansielle opsparing Samfundets samlede finansielle opsparing (fordringserhvervelse, netto der stort set svarer til overskuddet på betalingsbalancens løbende poster) blev opgjort til 136,6 mia. kr. i 2018, hvilket var 37,7 mia. kr. mindre end året før.

I figur 2 er vist, hvordan den finansielle opsparing fordelte sig på de enkelte institutionelle sektorer i perioden 1999-2018. Selskabernes finansielle opsparing blev i 2018 opgjort til 72,8 mia. kr., hvilket er 33,4 mia. kr. mindre end i 2017. Selskabernes finansielle opsparing i 2017 er således revideret ned med 6,0 mia. kr. i forhold til novemberversionen 2017, hvilket skyldes, at selskabsskatterne for 2017 er ekstraordinært blevet revideret med 6,0 mia. kr.

Figur 2. Den finansielle opsparing (fordringserhvervelse, netto)

* Foreløbige tal

Højt offentligt overskud Saldoen på de offentlige finanser (fordringserhvervelsen, netto for offentlig forvaltning og service) i 2018 er 11,3 mia. kr. Saldoen for 2017 er revideret op med 6,0 mia. kr. i forhold til novemberversionen og udgør nu 31,6 mia. kr. Det er første gang siden finanskrisen, at den offentlige saldo er positiv to år i træk.

Stadig høj opsparing i husholdningerne Husholdningerne mv. havde i 2018 igen en høj finansiell opsparing på 52,5 mia. kr., hvilket er en stigning på 15,9 mia. kr. i forhold til 2017. I forhold til novemberversionen er den finansielle opsparing i husholdningerne mv. i 2017 uændret.

Det ses i figur 2, at husholdningerne mv. har haft en negativ finansiell opsparing i perioden frem til 2011 med undtagelse af 2010. Siden 2012 har den finansielle opsparing overvejende været positiv, hvor kun 2014 skiller sig afgørende ud med en negativ finansiell opsparing, som skyldes de ekstraordinære skatteudgifter på grund af omlægning af kapitalpensionsordningen.

Figur 3. **Årlig realvækst**

* Foreløbige tal.

Det foreløbige nationalregnskabs pålidelighed

Det endelige nationalregnskab foreligger først efter 3 år

Beregningen af endelige nationalregnskabstal afsluttes normalt i Danmark tre år efter statistikårets udløb. Forskellige foreløbige versioner af nationalregnskabet udarbejdes fra et par måneder efter statistikårets udløb og indtil de endelige regnskaber foreligger. Nedenfor beskrives pålideligheden af de foreløbige versioner.

For at belyse, hvor godt de foreløbige regnskaber rammer de endelige, er afvigelserne mellem BNP-væksten i de endelige og de foreløbige tal beregnet. Som mål for afvigelserne er benyttet vækstraten (i faste priser) i de endelige regnskaber fratrukket vækstraten i de foreløbige regnskaber.

Årsager til afvigelser

De væsentligste årsager til afvigelserne er dels metodemæssige forskelle, dels forskelle i datagrundlaget begrundet i ønsket om en kort produktionstid for de foreløbige opgørelser. Således anvendes i de foreløbige opgørelser mere summariske beregningsmetoder end i de endelige, ligesom de foreløbige regnskaber udarbejdes på et mindre detaljeret niveau end de endelige.

Hvad angår datagrundlaget benyttes i de foreløbige regnskaber ofte primærstatistiske oplysninger før disse er endeligt færdigreviderede, og der anvendes indikatorer, som antages at belyse udviklingen i en given størrelse. Hertil kommer, at man ved de foreløbige opgørelser hyppigere er i situationer, hvor der mangler statistisk dækning, og tallene derfor må baseres på antagelser eller skøn.

Revisioner 2006 til 2015

I nedenstående oversigtstabel 10 er vist nogle hovedtal for revisionerne af de årlige vækstrater for perioden 2006-2015. Revisionerne er vist for såvel den første offentliggørelse efter årets udløb (2 mdr.) som for den offentliggørelse, der finder sted 11 måneder efter årets udløb.

Følgende eksempel illustrerer beregningen af hhv. gennemsnitlig afvigelse og bias. Antag at den endelige BNP-vækst i to år er 3,0 pct. i begge år. Antag endvidere at de foreløbige skøn over vækstraterne for de to år var 3,5 pct. og 2,3 pct. Revisionerne er da hhv. -0,5 og 0,7 procentpoint. Den gennemsnitlige revision (uden hensyn til fortegn) bliver da 0,6 procentpoint, mens bias'en (med hensyntagen til fortegn) bliver 0,1 procentpoint.

Den gennemsnitlige revision belyser størrelsen af revisionerne generelt, og giver dermed en idé om usikkerhedens størrelse. Bias'en viser, om der er systematik i revisionerne. En negativ bias peger på, at vækstraten normalt overvurderes i de foreløbige regnskaber, mens en positiv bias peger på systematisk undervurdering.

Oversigtstabel 2.

Revisioner af årlige vækstrater. 2006-2015

	Første offentliggørelse	Offentliggørelse 11 måneder efter årets udløb
	pct.-point	
Gennemsnitlig revision	0,49	0,43
Bias	0,24	0,22
De 10 år fordelt efter revisionens numeriske størrelse:	antal år	
0,0 – 0,5 pct. point	5	7
0,5 – 1,0 pct. point	4	2
over 1,0 pct. point	1	1

Kommende offentliggørelser

Revisionsrytme

Kvartals-/ årsopgørelse ¹	Beregnings- omfang	Offentliggørelse	
		Nyt og Statistikbanken	Statistiske Efterretninger
BNP-Indikator	1. kv. 2019	Medio maj 2019 ⁵	
Kvartalsopgørelse 1. kv. 2019	1. kv. 2019	Ultimo maj 2019	
Kvartalsopgørelse 1. kv. 2019, revideret	1. kv. 2018- 1. kv. 2019	Ultimo juni 2019 ²	Primo juli 2019
Årsopgørelse 2018 (Juniversion)	Foreløbige tal for 2018	Ultimo juni 2019	Primo juli 2019
BNP-Indikator	2. kv. 2019	Medio august 2019 ⁵	
Kvartalsopgørelse 2. kv. 2019	2. kv. 2019	Ultimo august 2019	
Kvartalsopgørelse 2. kv. 2019, revideret	1. kv. 2019- 2. kv. 2019	Ultimo september 2019 ²	Primo oktober 2019
Årsopgørelse 2018 (Novemberversion)	Endelige tal for 2016 Foreløbige tal for 2017-2018	Primo november 2019	Primo november 2019
BNP-Indikator	3. kv. 2019	Medio november 2019 ⁵	
Kvartalsopgørelse 3. kv. 2019	1. kv. 2016- 3. kv. 2019	Ultimo november 2019	
Kvartalsopgørelse 3. kv. 2019, revideret	1. kv. 2019- 3. kv. 2019 ³	Ultimo december 2019 ²	Ultimo december 2019
BNP-Indikator	4. kv. 2019	Medio februar 2020 ⁵	
Kvartalsopgørelse 4. kv. 2019	4. kv. 2019	Ultimo februar 2020 ⁴	
Kvartalsopgørelse 4. kv. 2019, revideret	1. kv. 2019- 4. kv. 2019	Ultimo marts 2020 ²	Primo april 2020
Årsopgørelse 2019 (martsversion)	Foreløbige tal for 2019	Ultimo marts 2020	Primo april 2020

¹ Årsopgørelserne adskiller sig fra kvartalsopgørelserne ved at indeholde oplysninger på et mere detaljeret niveau.

² Samtidig offentliggøres tabeller for Sektorregnskabet i Statistikbanken.

³ Kvartalsvis sektorregnskab offentliggøres for perioden 1.kv. 2016-3.kv. 2019.

⁴ Samtidig offentliggøres årlige oversigtstabeller i Statistikbanken

⁵ Der udkommer kun en Nyt-artikel. Der opdateres ikke nogen statistikbanktabeller.

Baggrundsoplysninger

Mere information	Flere detaljerede tal kan ses på www.statistikbanken.dk/14 i Statistikbanken.
Seneste offentliggørelse	<i>Nationalregnskab 2017 novemberversion</i> udkom 9. november 2018 i serien <i>Nationalregnskab og betalingsbalance 2018:11</i> (Statistiske Efterretninger).
Næste offentliggørelse	<i>Nationalregnskab 2018. juniversion</i> udkommer primo juli 2019 i serien <i>Nationalregnskab og betalingsbalance</i> (Statistiske Efterretninger).
Henvendelse	Bo Siemsen, tlf. 39 17 30 69, bsm@dst.dk

Kilder og metoder

Martsversion Med nationalregnskabets martsversion offentliggøres detaljerede nationalregnskabstal for året 2018 for første gang. Normalt revideres kun det seneste år i forbindelse med marts-versionen af de offentlige finanser. Tallene for 2018 er baseret på det kvartalsvise nationalregnskab, men offentliggøres mere detaljeret. Desuden foretages en opdeling af økonomien i institutionelle sektorer. Selskabsskatterne for 2017 er ekstraordinært blevet revideret i forbindelse med offentliggørelsen [Regnskaber for offentlig forvaltning og service 2018 marts-version](#) den 22. marts 2019, og er derfor også revideret i denne version. Denne årsopgørelse er konsistent med offentliggjorte kvartalstal i [Nationalregnskab og offentlige finanser 2019:3](#).

Læs mere i statistikdokumentationen Nationalregnskabet udarbejdes på grundlag af stort set al statistik, der beskriver delområder indenfor økonomi og beskæftigelse. Ved at kombinere disse statistikker med nationalregnskabssystemets begrebsapparat bliver det muligt at afstemme de forskellige oplysninger til et samlet billede. Se mere information om kilder og metoder i statistikdokumentationen: [Årligt Nationalregnskab, hele økonomien](#).